

21 501-33 Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 1160 Brief van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 oktober 2025

Tijdens het tweeminutendebat formele Telecomraad 6 juni 2025 (Kamerstuk 21501-33, nr. 1135) op 2 september jongstleden vroeg het lid Kathmann (GL-PvdA) naar de rol van de overheid in het afbouwen van digitale afhankelijkheden en de bereidheid om vanuit de overheid hiertoe maatregelen te nemen. Zoals toegezegd door de minister van Economische Zaken tijdens het tweeminutendebat, beantwoord ik uw vraag mede namens de minister van EZ middels deze brief.

Het kabinet acht het van belang om risicovolle strategische afhankelijkheden te mitigeren. Daarin wordt ook een rol gezien voor de overheid. Het versterken van de digitale weerbaarheid en autonomie van de overheid vormt dan ook een van de prioriteiten in de Nederlandse Digitaliseringsstrategie. In deze strategie heb ik een eenduidige aanpak om digitale strategische afhankelijkheden voor de overheid te verminderen toegezegd.¹ In dat kader werkt het Ministerie van BZK aan een visie en ondersteunend beleid voor het verminderen van digitale strategische afhankelijkheden, zodat de gezamenlijke digitale autonomie van de overheid vergroot kan worden. Tegelijkertijd dient gericht te worden geïnvesteerd in strategische technologieën, zoals opgenomen in onder andere de Nationale Technologiestrategie² en de Agenda Digitale Open Strategische Autonomie³.

Voor het versterken van de digitale autonomie worden momenteel al een aantal maatregelen genomen door de overheid. Het kabinet zet onder meer in op het stimuleren van open technologieën en standaarden. Zo is er een Mastodon server ingericht (social.overheid.nl) zodat overheden gebruik kunnen maken van deze interoperabele fediverse toepassing. Daarnaast is het kabinet voornemens om een eigen Rijksbrede chatvoorziening te

¹ Kamerstukken II 2024-2025, 26 643, nr. 1366.

² Kamerstukken II 2022-2023, 26 643, nr. 978.

³ Bijlage bij Kamerstukken II 2023-2024, 36 259, nr. 21.

ontwikkelen en wordt gewerkt aan de (door)ontwikkeling van een open source digitale werkomgeving van de toekomst. Dit gebeurt in samenwerking met Frankrijk en Duitsland. Ook is Nederland - gezamenlijk met Duitsland, Frankrijk en Italië - een van de oprichters van het European Digital Infrastructure Consortium (EDIC) voor digitale gemeenschapsgoederen. Dit consortium, dat dit najaar formeel wordt gevestigd, is gericht op het ondersteunen van initiatieven (zoals bovenstaande voorbeelden) en voor de ontwikkeling en uitbreiding van andere digitale gemeenschapsgoederen in de EU.

Voorts is het kabinet voornemens om een soevereine overheidscloud te ontwikkelen en zet het kabinet zich in Europees verband in voor het versterken van cloudsoevereiniteit van overheden. In aanloop naar de publicatie van de voorstellen voor een *Cloud and AI Development Act* en aanbeveling *EU-wide cloud policy for public administrations and procurement*, wordt de Europese Commissie opgeroepen om ondersteunende maatregelen te nemen die bijdragen aan het versterken van cloudsoevereiniteit van overheden. Dergelijke maatregelen zouden kunnen toezien op onder andere het ontwikkelen van een gemeenschappelijk afwegingskader voor cloudgebruik door overheden, en het voorzien in Europese financiële middelen voor innovatie, opschaling en gebruik van kritieke cloudtechnologieën door overheden.⁴ Ook zal het kabinet, zoals reeds met uw Kamer gedeeld, zich bij de herziening van de Europese aanbestedingsrichtlijnen blijven inzetten op onder meer het beter kunnen sturen op strategische autonomie bij aanbestedingen en het bieden van meer mogelijkheden om risico's voor (nationale) veiligheid te beperken of uit te sluiten.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum

⁴ Kamerstukken II 2024-2025, 22 122, nr. 4113.